

Verhagen groeit met koeien en eenvoud

'Ik heb veel gedaan en wil verder'

Pieter Verhagen verdubbelde in vijftien jaar het aantal koeien met fosfaatrechten en startte met zijn broer een loonbedrijf. Grondaankoop is geen prioriteit, simpele systemen en lage arbeidsbehoefte wel.

Goedlachs en een tikje nonchalant. Dat is de eerste indruk die je krijgt als je Pieter Verhagen spreekt. Goedlachs blijft hij, maar het nonchalante is bedrog. Want met enig doorvragen is snel duidelijk dat elke stap die hij zette in zijn ruim twintigjarig ondernemerschap weloverwogen is geweest. Niet dat de effecten van te zetten stappen zijn door gerekend tot op twee cijfers achter de komma. Het zijn veelal sigarendoosberekeningen, 'sinds een paar jaar met het mobieltje'. Als het gevoel dan goed is, wordt snel doorgepakt. Ook als de bank een trager tempo heeft dan de ondernemer.

Effectief zijn de stappen wel. Het bedrijf groeit in een gestaag, maar best hoog tempo. Pieters vader streek in 1994 op de ruilverkavelingsboerderij neer, zestig koeien op 30 hectare eigen grond.

Toen Pieter in 2013 het bedrijf vanuit de maatschap overnam, liepen er 130 koeien, nu gaan elke dag zo'n 220 koeien door de vier robots. Er is sinds 2018 voor honderd koeien fosfaatrechten bijgekocht, een investering van zo'n €400.000. "In 2022 is de 2x6-melkstal vervangen door drie melkrobots in lijnopstelling. Dat scheelde enorm in arbeidsbehoefte, het melken nam voorheen bijna zeven uur per dag."

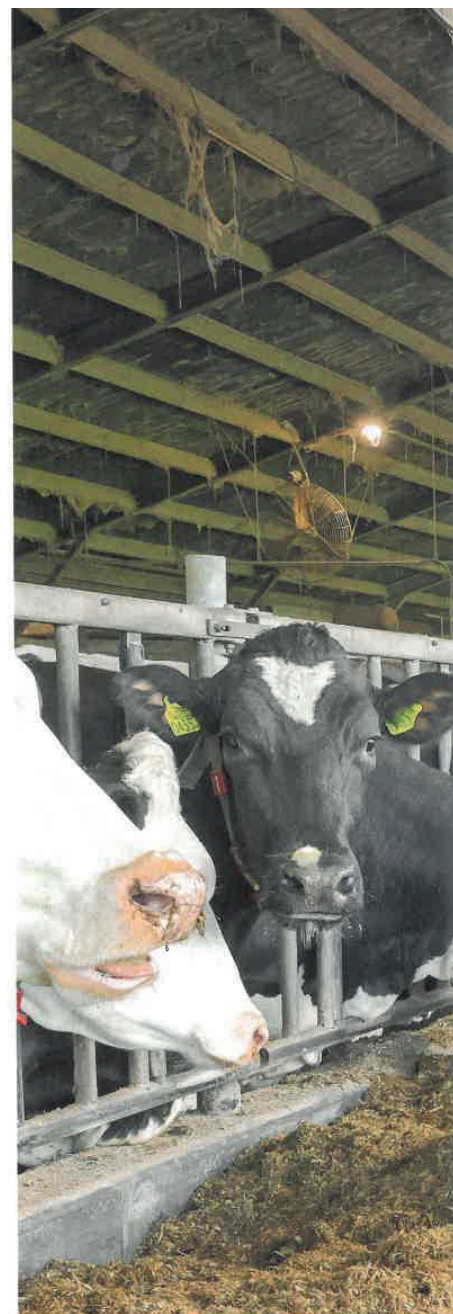
**'€ 220.000
aflossing per jaar,
de helft voor het
melkvee'**

Groei in koeien zet door

Waar al die vrijkomende arbeid ingezet is? Vooral in meer dieren en het met zijn jongere broer opstarten van een loonbedrijf. Er liepen bij de plaatsing van de melkrobots nog 160 melkkoeien, enkele jaren later zijn dat er al dik 200, met gemiddeld ruim 11.500 kilo melk per lactatie. "En dan kom je aan het denken, over kwetsbaarheid. Hoe gevoelig ben je voor storingen? Bij een flinke storing wordt minstens een derde van de koeien een halve dag niet gemolken. Dat wil ik niet. Ga je dan terug in koeien of neem je er een robot bij? Financieel was veel mogelijk door de heel goede melkprijzen van 2024 en 2025. Dus werd het een vierde robot. Mooi makkelijk werken en tien koeien extra."

Na de plaatsing van de vierde robot liep het aantal koeien uit eigen aanfok en iets tragere uitstoot (12%) echter naar 230 stuks. Met in het achterhoofd verdere groei richting 250 melkkoeien? De Brabander lacht. "Nee, niet als doel. Wel als mogelijke uitkomst op termijn. Maar we lopen nu tegen de grenzen van de vergunningen aan, tegen dreigende grondgebondenheid en ga maar door."

Grondgebondenheid is voor en volgens de veehouder een utopie. De hoeveelheid eigendom groeide sinds zijn vader hier startte niet. Jaarlijks wordt er zo'n 20 tot 25 hecta-

re grond bij gehuurd. "Aankoop van grond is in een straal van vijf kilometer rond het bedrijf eigenlijk niet haalbaar. Het dorp Son en Breugel ligt op 2 kilometer, rondom ons bedrijf zitten grote tuinbouwers en bomentelers. De provincie, waterschap en natuurorganisaties drijven de prijs op dit moment ook erg op. Dan word je heel snel overboden als er iets te koop komt. Zo schreven we laatst in op een paar hectare grond, ruim €15 per vierkante meter. Een ander bood €0,70 meer."

Daar ligt hij niet wakker van. "Extra grond verandert er niets aan dat we erg intensief zijn en nog heel lang zullen blijven. De koeien produceren ongeveer 9.000 kuub mest

Pieter (44) en Laura (44) Verhagen houden in Sint-Oedenrode (N.-Br.) in maatschap 230 melkkoeien en 110 stuks jongvee op 55 hectare, waarvan 30 eigendom. De koeien produceren gemiddeld 11.700 kilo melk met 4,2% vet en 3,52% eiwit. Naast het melkveebedrijf heeft Pieter met zijn broer in een bv een agrarisch loonbedrijf.

Strategie: gestage groei, kansen zien en grijpen.

Foto's: Bert Jansen

10 cent marge per kilo melk

Bedragen in euro

	2024	2025
aantal melkkoeien	214	230
aantal stuks jongvee	120	110
kg melk/koe/jaar	11.300	11.700
kg geleverde melk	2.385.000	2.675.000
percentage afgevoerde koeien	22	12
tussenkalftijd	395	395
kg krachtvoer/100 kg melk	22	22
melkprijs/100 kg	50,12	55
krachtvoerkosten/100 kg melk	14,28	
ruwvoerkosten/100 kg melk	3,93	
kritische kostprijs/100 kg melk	40,09	
marge/100 kg melk	10,03	
bedrijfsmarge	2.392.000	

tweede loonbedrijf in de regio sloot, zagen de broers kansen. Ze kregen de mogelijkheid om een goed onderhouden machinepark te kopen. "Na een goede begroting waarbij het eigen melkveebedrijf al een basis was, kregen we uiteindelijk de financiering via het melkveebedrijf rond en konden we op 15 februari 2025 starten."

Pieter financierde €400.000 voor en schoof zijn eigen machinepark in de bv waarin het loonbedrijf zit. "We lossen er €110.000 per jaar op af." Daar komen de aflossingen van het melkveebedrijf, ook €110.000, nog bovenop. "Ondanks een goed 2024 en 2025 zijn er dus niet veel middelen meer over." Tja, investeringen in een extra melkrobot, het aanhouden van extra koeien, aankoop van fosfaatrechten en de vervanging van de zelfrijdende voermengwagen, slaan ook wel een deuk in de geldvoorraden.

De ondernemer verricht alleen administratieve en managementwerkzaamheden voor het loonbedrijf. "Dat vraagt misschien een dag in de week." Zijn broer regelt de dagelijkse gang van zaken.

per jaar, op eigen en gehuurde grond kan ik zo'n 3.000 kuub plaatsen. Of er nu 6.000 of 5.000 kuub per jaar afgezet moet worden, het blijven grote bedragen."

Mestafzetkosten relatief laag

De afzet van krap 6.000 kuub kostte in 2025 ongeveer €120.000, of zo'n €20 per kuub inclusief uitrijden. Dat is relatief weinig in de veedichte regio rond Eindhoven. "We kopen jaarlijks 30 hectare snijmais en wat gras aan. Daarbij worden ook afspraken over de mestafname gemaakt. Daarbovenop helpt de loonwerktak in het laag houden van de mestafzetkosten en de kosten van de machines."

Verhagen drukt de kosten ook door zo'n 2.500 kuub te scheiden. Dat levert een stikstofrijke dunne fractie. Die bevat snelwerkende stikstof met een werkingscoëfficiënt van 80%, ideaal voor de bemesting van grasland. De dikke fractie wordt afgevoerd en verwerkt.

Loonbedrijf drukt machine- en mestkosten

Pieter startte begin 2025 een loonwerkbedrijf met zijn zes jaar jongere broer. Die werkte lang bij een loonwerkbedrijf en zat in de aanloop naar overname daarvan. Uiteindelijk verkocht de eigenaar zijn bedrijf aan een ander. Omdat in dezelfde periode een

REPORTAGE BINNENLAND

Het bedrijf van Pieter en Laura Verhagen is compact van opzet; al het vee zit onder één dak. Sinds de start van het loonbedrijf en forse groei in mechanisatie staat nu een deel van de machines – waarschijnlijk tijdelijk – in de open lucht. De jongste kalveren staan in de buitenlucht voor de ligboxenstal, opgehokt in iglo's en groepshokken.

Hygiëne geleerd als zzp'er

Voor de veehouder staat voorop zijn bedrijf goed op peil te houden. "Ik ben nogal vrij nauwkeurig als het gaat om hygiëne en looproutes in het bedrijf. Ik heb als zzp'er bij een varkenshouder gewerkt en dan leer je wel wat biosecurity is." Menigeen kan een voorbeeld nemen aan zijn kalveropfok. Die is volledig gescheiden van de oudere dieren, wat de diergezondheid ten goede komt. Voor de ligboxenstal, die een paar jaar geleden nog uitgebreid is, staan 20 iglo's en vier mobiele kalverhokken. "In iglo's ligt het stro op de grond, in de groepshokken vrij van de grond. Dat voorkomt verkleumen van de kalveren. Een tweede voordeel is dat de reiniging en ontsmetting ervan veel minder tijd vraagt."

Verhagen runt het bedrijf nu met een hulp voor één dag in de week. Daarnaast springt zijn 72-jarige vader dagelijks bij. Verhagen ziet er niet tegenop indien nodig meer werk uit handen te geven. "Als zzp'er merk je heel goed hoe je wel en niet met personeel moet omgaan."

De arbeidsvraag bepaalde lange tijd de keuze voor opstallen. "We hebben 20 jaar niet geweid en hebben dat in 2020 weer geprobeerd, vooral vanwege de toeslag van 1,5 cent bij FrieslandCampina. Maar ik was vroeger al geen weider en het is me echt tegen-

gevallen om grasgroei goed te plannen. Sinds de robots laten we de koeien weer op stal. Het jongvee gaat wel de weide in. De kleine premie voor deelweidegang is mooi meegenomen, maar we doen dit vooral om opties richting de toekomst open te houden."

Inzet op simpele systemen

Het voeren van een TMR-rantsoen gaat met een zelfrijdende voermengwagen, dat vraagt een uur per dag. In de fokkerij is het ook eenvoudig troef. Verhagen werkte voorheen met MRIJ, daarna Holsteins. "Maar ik wilde minder gedoe met veegezondheid. Daarom schakelde ik over op kruisingsdieren, Procross, de driewegkruising met Holstein, Viking Red en Montbéliarde." Dat loopt nu prima. De productie is op peil, de vruchtbaarheid is eigenlijk probleemloos met een tussenkalftijd onder de 400 dagen bij 2,5 inseminaties per koe en de dierenartskosten zijn minder dan 1,5 cent per kg melk. "We focussen op uier- en beenkwaliteit en vervangen nu veel minder dan 10 jaar geleden. Nu krap 20% per jaar, toen rond de 35%."

De lage vervanging maakt het, ondanks een niet bijster hoge jongveebezetting, toch mogelijk af en toe vaarzen te verkopen. "Dit jaar in één keer 25 stuks. Dat ren-

deerde achteraf gezien veel beter dan verwacht door de hoge vee- en vleesprijzen."

Verhagen gebruikt per ras sperma van twee stieren voor de fokkerij: één voor op de vaarzen om afkalfproblemen te voorkomen en één voor de oudere koeien. Op het onder eind van de melkveestapel, ruim 50%, gaan vleesstieren om niet te veel jongvee aan te houden en tevens de verkoopprijzen te verhogen.

Verdere groei hangt in de lucht

Of Verhagen snel investeert in verdere groei zal afhangen van de komst van een opvolger. Met drie kinderen is dat niet uitgesloten. De oudste, een jongen, is zeer geïnteresseerd in de landbouw maar vindt machines nu het mooist. "Als er geen opvolger is, worden de beslissingen anders. Uitboeren kan, maar lijkt me weinig aantrekkelijk. Je bent nooit klaar als ondernemer. Ik heb veel gedaan en wil verder."

Voor verdere groei is de veehouder niet bang. Financieel is de ruimte er. In zijn achterhoofd speelt al het uitbesteden van de jongveeopfok, liefst op korte afstand zodat hij de dieren zelf kan voeren. Dan ontstaan er weer mogelijkheden om in de bestaande stal meer koeien te gaan houden.

Robert Bodde